

ville det også blive muligt at opstille prioriteringer for, hvad der skal gøres på EU-plan. En sådan undersøgelse

skal foretages hurtigt, og uden at der dermed blokeres for beslutninger om tiltag her og nu.

Bruxelles, den 31. oktober 1996.

Tom JENKINS

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Forpligtelser som offentlig tjeneste på det indre energimarked«

(97/C 56/16)

Det Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede den 21. december 1995 under henvisning til forretningsordenens artikel 23, stk. 3, at afgive udtalelse om »Forpligtelser som offentlig tjeneste på det indre energimarked«.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Energi, Kernekraft og Forskning, som udpegede Bernardo Hernández Bataller til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 13. september 1996.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 339. plenarforsamling af 30. og 31. oktober 1996, mødet den 31. oktober 1996, med 45 stemmer for, 10 imod og 5 hverken for eller imod, følgende udtalelse.

1. Indledning

1.1. Nogle behov af almindelig samfundsinteresse forudsætter særbestemmelser på grund af deres særlige kendetegn og på grund af de naturlige grænser for markedskræfternes effektivitet. Hver medlemsstat har opstillet forskellige løsninger, som afspejler deres geografi, historie og traditioner. I realiteten afspejler løsningerne imidlertid en række fælles eller sammenlignelige bekymringer.

1.1.1. Specielt i elsektoren er de offentlige myndigheders regulering nødvendig af bl.a. følgende årsager:

- a) el er en grundlæggende og væsentlig tjeneste, et primært behov, hvis forsyning bør sikres permanent,
- b) nogle dele af elsystemet udgør et naturligt monopol.

1.1.2. Væsentlige tjenester såsom energi involverer hyppigt omfattende investeringer, som kun giver afkast på mellemlang eller lang sigt, og som er omfattet af stordrift. Disse faktorer, som er typiske for netværksinfrastrukturer, gør det berettiget at tildele særrettigheder

eller enerettigheder i visse tilfælde; for at opveje mangelen på fri konkurrence må selskaberne påtage sig en række specifikke forpligtelser.

1.2. Etablering af et indre marked for energi er EU's nøglemål. Indførelse af et sådant indre marked i elsektoren har særlig betydning for rationalisering af produktion, transmission og distribution, for fremme af EU's forsyningsikkerhed samt for at sikre, at alle brugere kan købe på ens vilkår, således at man undgår konkurrenceforvridninger mellem industrielle forbrugere.

1.2.1. Varme og lys er grundlæggende menneskelige fornødenheder, som til steds skal sikres af markedet til rimelige priser for samfundet som helhed.

1.3. Elsektoren er et eksempel på en af de situationer, hvor markedet ikke formår at allokere ressourcer effektivt. Det skal her påpeges, at nogle af de aktiviteter, som er knyttet til elforsyning (distribution og transport), udgør naturlige monopoler som følge af den tiltagende stordrift, hvor efterspørgselsniveauerne er høje.

1.3.1. Det vil derfor være tilrådeligt at sondre mellem de dele af elsystemet, som kan være genstand for

konkurrence, og dem, der ikke kan. Med det endemål at give forbrugerne tjenester, der er så effektive som muligt, kan der findes frem til en markedsbaseret løsning ved at man indfører konkurrence inden for fremstilling og salg af energi gennem regulering af adgangen til elnetværkerne på ikke-diskriminerende vilkår, mens transport og distribution skal kontrolleres inden for rammerne af en ordning med naturligt monopol.

1.4. Denne udtalelse udarbejdes for at nedfælde en række mindsteretningslinjer, som i så vid udstrækning som muligt skal sikre en balance mellem:

- en højere grad af konkurrence i energisektoren i de dele, hvor dette er muligt,
- iagttagelse af forpligtelserne som offentlig tjeneste i nogle medlemsstater, hvilket bl.a. indebærer behov for at tilvejebringe en grundlæggende universel tjeneste, behov for at beskytte sociale rettigheder og behov for at arbejde videre med målet om økonomisk og social samhørighed; tilvejebringelse af en offentlig tjeneste til brugerne er en integrerende del af en borgers rettigheder.

1.4.1. Under visse omstændigheder vil opfyldelse af forpligtelserne som offentlig tjeneste involvere udøvelse af særrettigheder eller enerettigheder og de tjenesteydende selskaber vil blive underlagt konkurrencereglerne i den udstrækning dette ikke forhindrer dem i de facto eller de jure at opfylde de særlige opgaver, som de har fået tillagt i overensstemmelse med traktatens artikel 90, stk. 2.

1.5. Allerede i udtalelsen om »EF's energipolitik«⁽¹⁾ erkendte ØSU følgende:

»Den fælles fastlæggelse af forpligtelserne som offentlig tjeneste i el- og naturgassektoren skal — så vidt det er muligt og hensigtsmæssigt — omfatte en generel forsyningspligt og et fælles vedtaget prisudligningssystem med et nærmere fastlagt geografisk omfang for de forbrugergrupper, som ikke giver afkald på denne ret.«

ØSU erklærede videre:

»ØSU ønsker at understrege, at det går ind for, at alle medlemsstaterne fastlægger disse forpligtelser som offentlig tjeneste.«

1.6. På Det Europæiske Råd i Cannes fremsattes følgende erklæring: »Unionen skal især garantere en ordentlig funktion af opgaver af generel økonomisk interesse i Europa med henblik på at sikre ligebehandling mellem Europas borgere, herunder lige rettigheder og

lige muligheder for mænd og kvinder, en afbalanceret by- og regionplanlægning, kvalitet, kontinuitet og tilpasning af leverede tjenesteydelser samt opretholdelse af langsigtede strategiske interesser.«

1.7. Det skal ligeledes påpeges, at det ændrede forslag til direktiv om fælles regler for det indre marked for elektricitet (som Rådet enstemmigt er nået til politisk aftale om, hvilket fremgår af den nylige fælles holdning) indeholder en omtale af forpligtelser som offentlig tjeneste.

1.7.1. Ifølge dette forslags artikel 3 kan medlemsstaterne i overensstemmelse med traktatens bestemmelser i almindelighed og artikel 90 i særdeleshed pålægge elselskaber forpligtelser som offentlig tjeneste af almindelig økonomisk interesse; disse forpligtelser kan vedrøre sikkerhed, herunder forsyningssikkerhed, regelmæssighed, forsyningernes kvalitet og pris samt miljøbeskyttelse. De skal være gennemsigtige, ikke-diskriminerende, kontrollerbare og indberettes til Europa-Kommissionen.

1.7.2. Medlemsstaterne kan, under henvisning til artikel 90, ligeledes nægte at anvende direktivets artikel 5, 6, 17, 18 og 20 (angående fremstilling, adgang til net og opførelse af direkte linjer), hvis disses gennemførelse de facto eller de jure lægger hindringer i vejen for de forpligtelser, som påhviler elselskaberne i den almindelige samfundsinteresse, forudsat dette ikke påvirker samhandelens udvikling på en måde, som strider imod EU's interesser.

1.7.3. Medlemsstaterne kan også pålægge distributionselskaberne pligt til at levere elektricitet til kunder i et givent område til en takst, som kan reguleres af hensyn til ligebehandling af de berørte kunder.

1.7.4. Det foreslåede direktiv, som iagttager nærhedsprincippet, bemyndiger medlemsstaterne til at inkludere langsigtet planlægning som et middel til at opfylde forpligtelserne som offentlig tjeneste.

1.7.5. Den fælles holdning, som man nåede frem til om direktivforslaget, indebærer et stort fremskridt hen imod etablering af det indre elmarked, fordi den rummer regler, som hen ad vejen vil åbne sektoren; der sigtes specifikt til følgende: åbning for konkurrence inden for produktion, indførelse af en uafhængig netværksforvalter, sameksistens mellem et system med enkeltaftager og et system med forhandlingsbaseret tredjepartsadgang til nettet, ensartet og gradvis åbning af markedet for

⁽¹⁾ EFT nr. C 393 af 31. 12. 1994, s. 95.

de endelige forbrugere fra et givent forbrugsniveau, mulighed for åbning for distributører samt regnskabsmæssig adskillelse af elproduktion, transport og distribution inden for elsekskaberne.

2. Beskyttelse af almenvellets interesser

2.1. I alle medlemsstater findes der regler om offentlige selskaber med sigte på i større eller mindre grad at regulere disse aktiviteter; i de fleste tilfælde placerer disse regler et eller flere selskaber, som befinder sig i strategiske sektorer, eller som leverer »væsentlige« varer, under de offentlige myndigheders kontrol. Formålet med dette indgreb er at beskytte det offentliges interesser, herunder især tjenesteydelsesbrugernes interesser (heraf begrebet »Daseinsvorsorge« i reglerne i germanske lande, »public utility« i reglerne i de anglo-saksiske lande og »servicio publico« i reglerne i de latinske lande).

2.1.1. På både nationalt og EU-plan sammenblandes de særskilte begreber offentlige tjenester, tjenester af generel økonomisk interesse og universelle tjenester; dette afstedkommer forvirring, og Kommissionen må derfor tydeliggøre og afgrænse disse tre begreber.

2.2. I alle tilfælde er følgende kendetegn i større eller mindre omfang karakteristisk for almennyttige tjenester i medlemsstaterne:

- a) De behov, som de dækker. Disse behov anerkendes af samfundet, men kan ikke altid dækkes via private initiativer. Disse behov kan være knyttet til grundlæggende friheder eller bero på samfundssolidaritet.
- b) Særrettigheder, som brugerne eller kunderne har. Brugere har rettigheder, som markedet ikke kan efterleve uden videre.
- c) De målsætninger, som de er tildelt. Disse er følgende: at dække de sociale behov for samtlige medlemmer af det berørte samfund; ingen må udelukkes af fysiske, økonomiske eller andre årsager; at fremme effektiv og afbalanceret udnyttelse af landområder og naturlige ressourcer; at tilbyde en tjeneste i det offentliges interesse, som markedskræfterne ikke kan tilvejebringe.
- d) De myndigheder, som organiserer dem; hvor det er nødvendigt, sikrer myndighederne de vilkår, under hvilke tjenesten skal ydes.

2.3. Der findes en række fælles, generelle principper, som gælder for alle offentlige tjenester. Disse er proportionalitet, kontinuitet, lige adgang (lighed), tilpasning (eller fleksibilitet), universalitet, deltagelse af brugere og kunder samt etablering af mindstestandarder for tjenestens kvalitet.

2.4. Markedet lader sig stort set ikke berøre af målene om solidaritet, samhørighed og lighed, selv om obligatorisk takstfastsættelse kan være med til at nå disse mål. Marginalisering eller udelukkelse af visse samfundsgrupper fra forskellige tjenester, som har væsentlig betydning i dagligdagen, kan afstedkomme vanskeligheder. Tilvejebringelse af passende tjenester fra det offentliges side til rimelige priser er med til at fremme social integration af ugunstigt stillede personer.

2.4.1. Rent konkret bør de offentlige myndigheder i gas- og elsektoren tilstræbe så vidt muligt at forlige målene om konkurrence med både forsyningsikkerhed og de sociale mål; myndighederne kan gribe ind på særlige felter i disse sektorer for at regulere de berørte selskaber, så det sikres, at visse garantier med hensyn til beskyttelse af det offentliges interesser overholdes, herunder især dem, som er knyttet til forsyning eller drift af transport- og distributionsnettene. I henhold til de fælles regler for det indre elmarked bør gennemsigtighed og regnskabsmæssig adskillelse imidlertid finde anvendelse.

2.5. EU's økonomiske system svarer til en fri markedsmodel, som ikke fuldt ud styres af de spontane mekanismers frie spil, idet der er tale om et økonomisk system, som er etableret ved lovgivning, og som reguleres nøje af afledt lovgivning, der i visse tilfælde administreres af EU-myndighederne selv.

2.6. Det traditionelle begreb, hvor offentlig tjeneste kobles sammen med monopoler eller obligatorisk offentligt ejerskab af visse tjenester samt disses forvaltning og administration, må bringes på linje med EU's lovgivning og især gøres forenelig med konkurrencereglerne, hvor dette er muligt.

2.7. Dette begreb offentlig tjeneste må på ingen måde påvirke det særlige lovsystem, som gælder for de selskaber, der leverer tjenesten i hver enkelt medlemsstat, da dette ville blive i modstrid med traktatens artikel 222. De enkelte medlemsstater er således ansvarlige, i overensstemmelse med nærhedsprincippet og traktatsbestemmelserne, for beslutninger om, hvorledes disse tjenester skal organiseres.

3. Forpligtelser som offentlig tjeneste i el- og naturgas-sektoren

3.1. I det følgende vil udtrykket »forpligtelser som offentlig tjeneste« blive benyttet af hensyn til overens-

stemmelse med de begreber, som anvendes i direktivforslaget om fælles regler for det indre marked for elektricitet.

3.2. Under hensyntagen til medlemsstaternes forskellige regler om gas- og elforsyning og årsagerne til, at de nationale regeringer tilrettelægger deres offentlige tjenester på forskellig vis, vurderer ØSU, at der bør opstilles en række mindstekriterier på EU-plan, med krav om at medlemsstaterne pålægger visse forpligtelser som offentlig tjeneste over for virksomheder, som leverer gas- og elforsyningstjenester.

3.3. Dette behov for harmonisering beror på etableringen af et indre marked i disse energisektorer. Det, der er brug for, er en passende ramme for markedsintegration af virksomheder, som leverer sådanne tjenester, uden at man fordrejer de legitime forpligtelser, som hver enkelt medlemsstat pålægger dem, herunder krav om, at de fuldt ud iagttager deres forpligtelser i almenvellets interesse.

3.3.1. Målet — som også kan nås ved at stramme artikel 3 i direktivet om det indre marked — bør være at undgå »elastiske« fortolkninger af visse principper, som kan resultere i indførelse af forpligtelser og hindringer, der kan sætte spørgsmålstegn ved »åbningerne« i direktivforslaget.

3.4. Den hovedforpligtelse, som el- og gasselskaberne er underlagt, og deres eksistensberettigelse går ud på at levere henholdsvis el- og naturgas. Denne forpligtelse giver anledning til en række andre forpligtelser:

3.4.1. Opretholdelse af regelmæssige og pålidelige forsyninger; det betyder, at der skal opretholdes distributionsnet, som skal være i passende teknisk stand, og som skal sikre permanent ligevægt mellem udbud og efterspørgsel.

3.4.2. Opretholdelse af nærmere fastlagte kvalitetsniveauer; det betyder, at hver medlemsstat i overensstemmelse med nærhedsprincippet skal etablere nogle specifikke nationale mål, som skal overvåges af hensyn til gennemsigtigheden. Hver medlemsstat skal også rapportere om tjenestens drift og overensstemmelsen med disse kvalitetsmål. Selv om dette vil sikre gennemsigtighed, vil det kun blive effektivt, hvis overensstemmelsen kontrolleres og der føres tilsyn hermed af den kompetente administrative myndighed i hver medlemsstat; der bør indføres sanktioner, hvis dette er nødvendigt.

3.4.3. Levering af en universel service i elsektoren; det indebærer, at distributionsfaciliteterne skal udvides,

når det er nødvendigt for at imødekomme nye forsyningsanmodninger, hvilket følger af forpligtelsen til at levere forsyninger, selv om dette ikke er individuelt rentabelt.

3.4.3.1. Med hensyn til levering af tjenester i mindre udviklede og knapt så tæt befolkede områder bør der udvikles nationale net i overensstemmelse med regionalpolitikken og ved hjælp af strukturfondene.

3.4.4. Opstilling af rimelige og sammenlignelige takster for brugerne alt efter forbrugerkategori; der kan opretholdes ensartede takster i sektorer, som ikke er åbnet for konkurrence. I den udstrækning der er tale om konkurrence fastsættes priserne under hensyntagen til markedsudviklingen; dette må imidlertid ikke forhindre, at der i nogle medlemsstater kan fastsættes en maksimumspris eller indføres en social takst, som skal være underkastet kontrol fra de nationale offentlige myndigheders side.

3.4.5. Miljøbeskyttelse; indførelse af konkurrencebaserede markeder må ikke sætte en stopper for de nationale politikker for miljøbeskyttelse, energieffektivitet, rationel ressourceplanlægning, ressourcespredning og teknologisk innovation. Miljøbeskyttelse og energieffektivitet skal være et væsentligt element i denne regulering.

3.5. Inden for disse kriteriers grænser skal medlemsstaterne fastlægge forpligtelser som offentlig tjeneste, som skal pålægges de virksomheder, der leverer disse tjenester, men uden at det går ud over den langsigtede planlægning. Disse forpligtelser skal under alle omstændigheder være rimelige, forhindre vilkårlig forskelsbehandling og så vidt muligt undgå at lægge begrænsninger på konkurrencen.

3.5.1. Af hensyn til gennemsigtighed og retssikkerhed skal medlemsstaterne underrette Kommissionen om disse forpligtelser, og denne vil så kunne kontrollere, om de nationale bestemmelser er forenelige med traktaten.

3.5.2. ØSU er opmærksom på andre krav, som i nogle medlemsstater skal opfyldes af virksomheder i disse sektorer, og som påvirker andre stadier forud for el- og gasforsyningen; disse krav, som også kan forvride konkurrencen, omfatter bl.a. forpligtelser, som kan henføres til national energiplanlægning vedrørende brug af nationale energikilder, vedvarende energikilder, F&U-investeringer, økonomisk og social samhørighed osv.

4. Tilvejebringelse af en grundlæggende retsramme

4.1. Den planlagte vedtagelse af det ændrede forslag til direktiv om fælles regler for det indre marked for elektricitet gør det nødvendigt at tilvejebringe en

velafbalanceret kombination mellem reglerne om fri konkurrence og opfyldelsen af forpligtelserne som offentlig tjeneste. Det vil være fornuftigt at indføre en grundlæggende retsramme, som skal indeholde spilleregler, som alle økonomiske aktører skal kunne deltage i så vidt muligt, og som skal henhøre under medlemsstaternes kompetenceområde i henhold til nærhedsprincippet.

4.1.1. Disse regelsæt skal udformes således, at markedet kan fungere ordentligt ved hjælp af fri konkurrence, systemets tekniske effektivitet og forbrugerbeskyttelsen; samtidig skal, som et minimum, det nuværende niveau af grundlæggende sociale rettigheder og økonomisk og social samhørighed opretholdes.

4.1.2. Denne grundlæggende retsrammes mål skal være følgende:

4.1.2.1. Udvikling af en konkurrencebaseret erhvervsstruktur ledsaget af prisfald for forbrugerne, omfattende deres behov for energitjenester til en rimelig pris og uden forskelsbehandling; samtidig skal tjenesten være sikker og pålidelig og miljøkonsekvenserne så få som muligt.

4.1.2.2. Fremme af beskæftigelsen, forbedring af leve- og arbejdsvilkårene, passende social beskyttelse, social dialog omfattende samtlige partnere, udvikling af de menneskelige ressourcer for at opnå et højt, vedvarende beskæftigelsesniveau samt skridt til at bekæmpe udelukkelse.

4.1.3. Desuden kan medlemsstaterne indføre yderligere forpligtelser som offentlig tjeneste og fastsætte mål for den geografiske dækning på deres territorium, forudsat forpligtelserne er proportionelle, ikke-diskriminerende, gennemsigtige og forenelige med traktatbestemmelserne.

4.2. Denne »grundlæggende retsramme« skal bygge på følgende principper:

4.2.1. For det første skal den overholde EF-traktaternes regler, hvilket bl.a. indebærer respekt for:

- princippet om ikke-forskelsbehandling,
- konkurrencereglerne,
- gennemførelsen af det indre marked,
- princippet om gennemsigtighed,
- styrkelse af den sociale og geografiske samhørighed,
- et højt beskæftigelses- og socialbeskyttelsesniveau,
- samt endelig højnelse af levestandarden og livskvaliteten for samtlige borgere.

4.2.2. Endvidere skal en række grundlæggende friheder anerkendes:

- a) Fri bevægelighed for energiprodukter ved at ophæve eneret til import og eksport i den udstrækning det er muligt.
- b) Fri adgang til erhvervet: sektoren skal stå åben for privat initiativ og eneret skal ophæves i den udstrækning det er muligt, så der åbnes op for adgangen til flere tilbud med hensyn til levering af tjenester. Adgangen for operatører kan underkastes regulerede licens- eller tilladelsesordninger, som skal sikre, at en række gennemsigtige, objektive krav overholdes, herunder iagttagelse af forpligtelserne som offentlig tjeneste.
- c) Fri adgang til nettene: tildelingen af adgangsrettigheder og de dertil knyttede vilkår skal af medlemsstaterne fastlægges i overensstemmelse med nærhedsprincippet, enten via forhandlingsbaseret adgang til nettet eller via metoden med eneaftager.
- d) Fri adgang til at indgå aftaler efterhånden som markedet åbnes samt konkurrencebaseret prisdannelse, uden at man dog griber ind i retten til administrativ regulering og kontrol med priserne (alt efter forholdene i hver medlemsstat), med det sigte at regulere markedet og gennemføre en økonomisk politik.
- e) Frihed til at investere: virksomhedernes investeringsbeslutninger i et konkurrencebaseret miljø skal træffes af virksomhederne selv og disse skal derfor også påtage sig de kommercielle risici, som knytter sig til disse investeringer. Medlemsstaterne kan vælge mellem en ordning med tilladelser eller en ordning med licitation, som skal følge objektive gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier.

4.2.3. Der skal foreligge en garanti for overholdelse af de forpligtelser som offentlig tjeneste, som omtales i det foregående afsnit.

4.2.4. Beskyttelse af forbrugerrettigheder

4.2.4.1. Retsrammen skal værne om forbrugerrettighederne, herunder retten til klar og relevant information om den tjenesteydelse, som leveres, samt leveringsvilkår, de mest passende takster, tekniske specifikationer og et højt serviceniveau over for kunden.

4.2.4.2. Der bør sørges for forbrugerrepræsentation over for den relevante administrative myndighed, forbrugerinddragelse i beslutninger, som har betydning for forbrugerne (via disses repræsentanter), samt hurtige, billige procedurer til bilæggelse af tvister.

4.2.4.3. Som led i det generelle mål om at sikre overkommelige tjenester for alle, vil det være på sin plads at operere med »særtakstordninger eller takster

for særlige brugergrupper«, således at den universelle tjeneste bliver overkommelig for visse brugere eller brugergrupper med særlige behov. Der bør sikres passende sociale ordninger for lavindkomstgrupper, ældre og handicappede, med ekstra finansiel støtte, som er nødvendig, fra socialsikringsystemet eller skattesystemet i hvert medlemsland.

4.3. Følgende instrumenter er nødvendige for at gennemføre ovennævnte principper.

4.3.1. Regnskabsmæssig adskillelse. Der skal ske en regnskabsmæssig adskillelse i henseende til produktion, transport, distribution og levering til den endelige forbruger.

4.3.2. Prisordning. Gennemsigtighed i prisfastsættelsen er påkrævet under alle omstændigheder; til det formål bør der opstilles en officiel energifaktureringsformular i hver enkelt medlemsstat.

4.3.3. Adskillelse af de regulerende og operative funktioner. Som led i nærhedsprincippet kan hver medlemsstat i overensstemmelse med sine egne forfatningsmæssige bestemmelser etablere kontrol med sektorens aktiviteter; kontrollen skal være objektiv og gennemsigtig og kan bl.a. foretages via tilsyn med, at aktørerne har en adfærd, som ikke fordrejer konkurrencen, håndhævelse af særregler som påvirker markedsoperatørerne, tilsyn med overholdelse af forpligtelserne som offentlig tjeneste, som påhviler virksomhederne, garanti for beskyttelse af tjenestens brugere, især med hensyn til takster og tjenestens kvalitet samt etablering af kontakter med forbrugerrepræsentanter på nationalt og regionalt plan og med repræsentative fagorganisationer, så brugerne får mulighed for at indgive klager over tjenester, takster, service, forpligtelser og så det bliver muligt at finde en løsning på eventuelle konflikter.

5. Konklusioner

5.1. ØSU gentager det nødvendige i at tilvejebringe et indre marked for energi som værende en af den fælles energipolitik grundpiller.

5.2. ØSU erkender, at gas- og elforsyning er af afgørende betydning for samtlige borgere og at den økonomiske effektivitet derfor bør betinges af overholdelse af almindelige samfundsinteresser, som består i regelmæssig, vedvarende forsyning med disse produkter, hvilket er et ufravigeligt samfundsmæssigt mål.

5.3. ØSU peger derfor på det nødvendige i at etablere mindstekriterier på EU-plan, der skal fungere som reference for samtlige virksomheder, som leverer disse væsentlige tjenester; dette vil medføre større konkurrence og derigennem gøre det muligt at nå de økonomiske og sociale mål med det indre marked for el- og gas.

5.4. Ligeledes gentages det nødvendige i, at denne regulerende ramme så vidt muligt tilstræber en balance mellem fri konkurrence og overholdelse og opfyldelse af forpligtelserne som offentlig tjeneste.

5.5. Denne overholdelse af forpligtelserne som offentlig tjeneste i et konkurrencebaseret miljø forudsætter, at der opstilles en række mindstekriterier, som sætter medlemsstaterne i stand til at definere disse forpligtelser i energisektoren; sigtet er at give operatørerne en grundlæggende retsramme. Medlemsstaterne skal pålægge disse forpligtelser på en klar, ikke-diskriminerende vis i overensstemmelse med EU's regler og underrette Kommissionen herom.

5.6. Uden at gribe ind i ovenstående kommentarer og ud fra den betragtning, at offentlige tjenester er en garant for udøvelse af grundlæggende sociale rettigheder og økonomisk og social samhørighed opfordrer ØSU, som hermed støtter Europa-Parlamentets indstilling, Kommissionen til som led i revisionen af traktaterne på regeringskonferencen at få indføjet begrebet om offentlige tjenester og de principper, som dette bygger på, i traktaten, eller at få vedtaget et »charter for offentlige tjenester«, der skal indgå i traktaten som et bilag; et sådant charter vil i kraft af de fortolkninger, som det rummer, medvirke til at gøre EU's regelsæt mere gennemsigtige og øge retssikkerheden.

Bruxelles, den 31. oktober 1996.

Tom JENKINS

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg

BILAG

til Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Følgende ændringsforslag til ØSU's udtalelse blev forkastet under forhandlingerne:

Ændringsforslag fremsat af Beale Walker**Punkt 2.4.1**

»gas- og elsektoren« ændres til »elsektoren«.

Punkt 3

»og naturgas« udgår.

Punkt 3.2

»gas- og« udgår i begge tilfælde.

Punkt 3.4

»og gas« udgår og »henholdsvis el- og naturgas« ændres til »el«.

Punkt 5.2

»gas- og« udgår.

Begrundelse

Udtalelsen og bilaget er kun relevant for elektricitet ligesom det er tilfældet med det direktivforslag, der er nævnt i punkt 1.7 i udtalelsen. Den offentlige forsyning af naturgas bør af praktiske og juridiske grunde behandles særskilt.

Afstemningsresultat

For: 14, imod: 34, hverken for eller imod: 3.

Ændringsforslag fremsat af Aspinall**Punkt 5.6**

Dette punkt udgår.

Begrundelse

En sådan fremgangsmåde har intet at gøre med forpligtelser som offentlig tjeneste i det indre marked for elektricitet. Det er ikke et spørgsmål, der skal tages op i forbindelse med denne sag. Det falder helt uden for rammerne for denne initiativudtalelse og bør drøftes mere indgående, for at man kan få fuld klarhed over konsekvenserne af en sådan politik ikke blot for el-sektoren, men også for gas, olie, kul, vedvarende energikilder, telekommunikation, jernbane- og lufttransport osv.

Afstemningsresultat

For: 21, imod: 41, hverken for eller imod: 2.

Ændringsforslag fremsat af Panero Florez**Punkt 5.6**

Dette punkt udgår.

Begrundelse

Kommissionen har netop fremlagt en meddelelse om tjenester af almen interesse i EU, som ØSU sandsynligvis vil afgive udtalelse om.

På denne baggrund forekommer det fornuftigere at vente på, at det underudvalg, som eventuelt vil blive nedsat for at behandle denne vigtige meddelelse, færdiggør sit arbejde, som ikke kun skal vedrøre energisektoren, men også andre sektorer såsom postvæsen, transport og telekommunikation, før der tages stilling til, hvilket traktatmæssigt retsgrundlag de nævnte tjenester af almen interesse skal bygge på.

Afstemningsresultat

For: 21, imod: 41, hverken for eller imod: 2.

Ændringsforslag fremsat af Sirkeinen**Punkt 5.6**

Ændres til følgende:

»Energisektoren er et af de områder, der berøres af den igangværende principielle debat om opfyldelse af de samfundsmæssige krav, der stilles til tjenesteydelser af almen interesse i en åben markedsøkonomi. Et centralt spørgsmål i denne debat er, hvilke aktioner der eventuelt bør initieres under regeringskonferencen. Dette spørgsmål vil ØSU tage stilling til senere i sin udtalelse om Kommissionens meddelelse om tjenester af almen interesse i Europa.«

Begrundelse

Punkt 5.6 har betydning for andet og mere end energisektoren. ØSU bør ikke tage stilling ud fra kun én sektor for offentlige tjenester.

Afstemningsresultat

For: 27, imod: 35, hverken for eller imod: 3.
